



Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug
Departement for Indenrigsanliggende, Miljø og Natur

Kopiorientering:
Qaasuitsup Kommunia
Kommuneqarfik Sermersooq
Kommune Kujalleq

J.nr. 40.00.01.43.02
Nuuk den 23. april 2012

Vedr. grønlandske lomviekolonier som er i fare for udryddelse

Pingortitaleriffik/Grønlands Naturinstitut (GN) ønsker med denne henvendelse at gøre opmærksom på, at bestandsudviklingen i nogle af de grønlandske lomviekolonier er yderst kritisk. Situationen er værst i Innaq kolonien i Disko Bugt og på Kingittoq i det sydlige Upernavik, men situation er også alvorlig på Kitsissut Avalliit i Sydgrønland og på Kangikajik ved Ittoqqortoormiit. Siden der for 10 år blev lovgivet mod forårsjagt i Vestgrønland er jagttrykket i Grønland reduceret til under halvdelen af det tidligere niveau, men inget tyder dog på, at de berørte kolonier er i bedring. GN vurderer derfor, at yderligere tiltag er påkrævet, såfremt de omtalte kolonier ikke helt skal forsvinde. Vi vil i det følgende omtale mulige årsager til de observerede nedgange, samt komme med forslag til mulige forvaltningstiltag.

Bestandsudvikling og mulige bestandsregulerende faktorer

Bestandsudviklingen i de fire nævnte kolonier er skitseret i nedenstående tabel. Kun de seneste ændringer er medtaget.

Koloni	Ynglebestand 2010/11 (ca. antal par)	Nedgang	Periode
Innaq (Disko Bugt)	1050	57%	1998-2011
Kingittoq (Upernavik)	2400	60%	1999-2010
Kitsissut Avalliit (Sydgrønland)	2550	37%	1999-2010
Kangikajek (Ittoqqortoormiit)	3600	33%	2004-2010

Det fremgår, at der er tale om drastiske nedgange på forholdsvis kort tid. Det kan tilføjes, at 4 lomviekolonier helt er forsvundet fra Upernavik området indenfor de seneste 10-15 år, og at Innaq kolonien i Disko Bugt er den eneste tilbageværende koloni på strækningen mellem Maniitsoq og Upernavik (se kort med lomvietal). Det kan også nævnes, at der indtil videre ikke er nogen eksempler på at tidligere uddøde kolonier i Grønland er blevet genbesat af lomvier på et senere tidspunkt.

Aarhus Universitet, DCE (tidligere Danmarks Miljøundersøgelser - DMU) har i samarbejde med GN foretaget en række undersøgelser i forskellige kolonier, for bl.a. at finde årsagen til at nogle kolonier fortsat går tilbage.

Alt tyder på, at ynglebetingelserne er gode i Grønland, om end ikke alle kolonier er undersøgt. Fuglene har umiddelbart let ved at finde føde, og ungerne vokser som de skal. Tidligere var jagttrykket stort i vinterhalvåret i Sydvestgrønland (inkl. forårsmånederne), men siden 2002 har jagtudbyttet været reduceret med mere end 50 %. Da dette endnu ikke har resulteret i nogen stabilisering eller fremgang i de reducerede bestande, vurderer GN at vinterjagten i Sydvestgrønland ikke er nogen væsentlig bestandsregulerende faktor for de grønlandske ynglebstande. En del af de grønlandske lomvier overvintrer i farvandene omkring Newfoundland, hvor de udsættes for både jagt og ulovlig olieforurening fra skibe. Dette er imidlertid heller ikke nogen oplagt forklaring på den negative bestandsudvikling i Grønland. For det første har både jagttrykket og problemet med olieforurening været aftagende gennem snart to årtier, og desuden findes der lomviekolonier i Grønland som klarer sig fint, på trods af at disse fugle også overvintrer ved Newfoundland.

Jagt og forstyrrelser i yngletiden er den værste trussel

Der er en række forhold der peger på, at ulovlig forårsjagt og jagt/forstyrrelser ved kolonierne er den væsentligste årsag til, at de nævnte kolonier fortsat går tilbage. Disse forhold vedrører egne observationer af ægindsamling eller ulovlig jagt ved kolonierne, oplysninger fra jagtbetjentene, samt beregninger der viser, at selv en meget beskedent jagt i forårsmånederne og især i selve yngleperioden kan fastholde kolonierne i en negativ bestandsudvikling (jf. bilag). Jagt i yngleområderne er særlig kritisk, idet den primært rammer de lokale ynglefugle, hvorimod jagt i overvintringsområdet i Sydvestgrønland primært vil ramme unge lomvier (som i forvejen har en høj naturlig dødelighed) og i høj grad lomvier fra andre lande.

Ifølge internationale anbefalinger vil en truet bestand på størrelse med Innaq kolonien (ca. 1050 ynglepar), kunne klare en høst på ca. 10 fugle om året. Innaq-kolonien må anses som særdeles truet, og blot én enkelt ulovlig jagtepisode, som rammer koloniens ynglefugle, kan være nok til at fastholde den negative bestandsudvikling. De nyeste tal for Innaq fra 2011 viser, at bestanden, på trods af gode yngleforhold, er gået tilbage med 30-40 %, alene siden 2006.

I forbindelse med længerevarende feltarbejde i Upernavik i 1998 observerede GN omfattende ulovlig jagt ved foden af Kingittoq kolonien (jf. GN rapport). GN har ringe kendskab til problemets omfang i dag, men har kunnet konstatere en massiv tilbagegang i kolonien (jf. ovenstående tabel). Ved hjælp af automatisk fotoovervågning har GN ligeledes konstateret, at den nærtliggende koloni Appaarsuit (Sandersons Hope) helt er forsvundet i den mellemliggende periode. Appaarsuit ligger kun en halv times sejllads fra Kingittoq, men ligger tættere på

Upernavik by og direkte på den afmærkede sejlroute. GN har undret sig over, at Appaarsuit kolonien faldt drastisk i antal gennem 1980'erne og 90'erne, alt imens antallet på Kingittoq var nogenlunde stabilt i samme periode. Da Appaarsuit imidlertid helt forsvandt kort efter årtusindeskiftet, begyndte ynglebestanden på Kingittoq pludselig at falde drastisk i antal. Det kunne se ud som om at et tidligere problem med lokal overudnyttelse af Appaarsuit kolonien, nu er flyttet til Kingittoq kolonien.

Situationen på Kitsissut Avalliit er lidt anderledes. Her tyder undersøgelser udført i årene 2009-11 stærkt på at lomviekolonien er plaget af omfattende ægindsamling. Dette er blevet bekræftet af den lokale jagtbetjent, som er bevidst om problemet, men har problemer med bevisførelsen overfor lovovertræderne. Ægsamlere har tilsyneladende haft lettere adgang de senere år pga. mindre stori i området på det aktuelle tidspunkt. Ifølge lovgivningen er enhver ilandstigning ikke tilladt i perioden 1. maj til 31. august på Kitsissut Avalliit, som er udpeget som et fuglebeskyttelsesområde. Om området også er plaget af ulovlig jagt er uvist.

Hvad angår situationen på Kangikajek ved Ittoqqortoormiit, ved GN meget lidt om omfanget af ulovlige aktiviteter. Det kan blot konstateres, at antallet af ynglefugle falder hastigt, og det kan ikke udelukkes, at ulovlig jagt og forstyrrelse i yngleperioden er en medvirkende årsag. Til forskel fra de tre andre områder på Vestkysten, er forårsjagt på lomvie tilladt på Østkysten i perioden 1. marts – 31. maj. Da Kangikajek sammen med den lidt nordligere koloni Appalik (Raffles Ø) er de eneste lomviekolonier på Østkysten, vil forårsjagten højst sandsynligt ramme ynglefuglene fra Kangikajek, og kan være med til at fastholde den negative bestandsudvikling. GN anbefaler derfor at forbyde forårsjagt på lomvier ved Ittoqqortoormiit.

Lovgivning alene er ikke nok

De nævnte problemer viser desværre, at lovgivning ikke alle steder i Grønland kan forhindre aktiviteter som er til skade for de aktuelle ynglekolonier. Vi mener, at det i disse områder er nødvendigt at implementere en lovgivning med ekstra kontrolforanstaltninger, suppleret med oplysninger, der kan fremme den nødvendige holdningsændring. GN foreslår, at der bliver udarbejdet en handlingsplan i samarbejde med lokale myndigheder og evt. andre lokale aktører (turismeerhvervet, jagtbetjente, skoler og eventuelle naturvejledere), for at bekæmpe ulovligheder i form af jagt, indsamling af æg og andre forstyrrelser i lomviekolonierne. GN er villig til at bidrage fagligt til udarbejdelse af en sådan handlingsplan.

Særlig fokus på Disko Bugt

Innaq-kolonien er den eneste lomviekoloni, der er tilbage i et geografisk meget stort område. Som nævnt er selv et meget lavt niveau af ulovlig forårsjagt i Disko Bugt regionen, og især af jagt ved selve kolonien, alvorlig og kan føre til at kolonien uddør indenfor en kort årrække. Hvis den ulovlige fangst fortsætter risikeres altså et permanent tab af en unik fuglelokalitet i Disko Bugt, med konsekvenser for biodiversitet og turisme.

GN vurderer, at situationen for Innaq er så kritisk, at det er nødvendigt at handle allerede dette forår med oplysning om den alvorlige situation. En kronik til en landsdækkende avis er under udarbejdelse og i juli planlægger vi at afholde et borgermøde i Ilulissat efter endt feltarbejde på Innaq. Senere på sæsonen eller næste forår planlægger vi at skrive en kronik om

Kitsissut Avalliit, for at gøre opmærksom på konsekvenserne af ulovlig ægindsamling. GN er p.t. tæt på at åbne dialogrummet Ilisimasavut på hhv. natur.gl og på Facebook, hvor vi håber at deltagerne vil kommentere og debattere denne problematik.

Disse tiltag vil kun kunne udgøre en start på at påvirke holdningen til ulovlige jagt og ægindsamling i lomviekolonierne. Det skal dog fremhæves, at en egentlig handlingsplan med vedvarende oplysning og ekstra kontrol er påkrævet, hvis det skal forhindres at kolonier helt forsvinder.

Bilag:

- NERI Technical Report no. 749 (om lomvieundersøgelser i Disko Bugt, jf. kapitel 3 om "Population modeling and harvest")
- GN_LOMVIETAL_2011_A4.pdf (en opsummering af optællinger af polarlomvie i Grønland (tal angivet i antal fugle, ikke i antal ynglepar)).
- GN teknisk rapport nr. 25 (om lomvieundersøgelser i det sydlige Upernavik og Disko Bugt, jf. s. 31-32 om ulovlig jagt)

Med venlig hilsen

Flemming Merkel
Seniorforsker

Aili Lage Labansen
Forsker